

Warszawa, 25 lipca 2007 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-563683-I/07/KJ

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Zbigniew Ziobro
Minister Sprawiedliwości

Al. Ujazdowskie 11
00 – 950 Warszawa

Alecia Lauwry Zbigniewie Ministerze.

Zwróciła się do mnie Pani Zaklina P., absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, starająca się o przyjęcie na aplikację radcowską. Pani Ż. P. jest wierną Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego i w związku z tym, zobligowana przepisami wiary nakazującymi powstrzymanie się od pracy i nauki w sobotę, nie mogła przystąpić do egzaminu konkursowego decydującego o naborze, który wyznaczono właśnie na sobotę. Jest bezsporne, iż względy logistyczne nakazują zorganizowanie takiego egzaminu w dniu, w którym większość potencjalnych aplikantów nie pracuje, a więc np. w sobotę. Są jednak przypadki szczególne, które należy potraktować wyjątkowo.

Kandydatka zwróciła się o wyznaczenie innego dnia egzaminu niż sobota, co w skali globalnej wydaje się trudne do realizacji, ale rozważyć należy wyznaczenie indywidualnego terminu takiego egzaminu. Niestety, Ministerstwo Sprawiedliwości, mimo poparcia kandydatki przez władze Kościoła i Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, nadzorujące sprawy wyznaniowe w państwie, zajęło w tej sprawie stanowisko negatywne. Odmówiło też wydania formalnej decyzji, co umożliwiłoby ewentualne rozpatrzenie sprawy przez niezawisły sąd.

Art. 53 Konstytucji RP zapewnia obywatelom wolność sumienia i religii. Art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. o gwarancjach wolności sumienia i wyznania (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 231, póź. 1965 z późn. zm.) stanowi; „Korzystając z wolności sumienia i wyznania obywatele mogą w szczególności: (...) 2) zgodnie z zasadami swojego wyznania uczestniczyć w czynnościach i obrzędach religijnych oraz wypełniać obowiązki religijne i obchodzić święta religijne(...)”. W tym konkretnym przypadku powołać należy przede wszystkim art. 11 ustawy z

dnia 30 czerwca 1995 r. o stosunku Państwa do Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego w Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 97, póź. 481 z późn. zm.)

„1. Świętem adwentystycznym jest sobota.

2. Wierni Kościoła mają prawo do zwolnienia od pracy i nauki na czas święta adwentystycznego, to jest od zachodu słońca w piątek do zachodu słońca w sobotę.

3. Na prośbę pracownika złożoną na początku okresu zatrudnienia lub w jego trakcie, nie później jednak niż 7 dni przed dniem zwolnienia, zakład pracy ustala dla niego indywidualny rozkład czasu pracy. Przepis ten stosuje się odpowiednio do uczniów i studentów, z tym że szkoły udzielając zwolnień od nauki określają sposób wyrównania zaległości dydaktycznych spowodowanych zwolnieniem”.

Tak więc wiernym Kościoła Adwentystów Dnia Siódmego przysługuje ustawowe prawo powstrzymania się w sobotę od pracy i nauki. Przepis dotyczy jednak wyłącznie zwolnienia z pracy lub nauki. Pełna realizacja i poszanowanie tego prawa mieści się także w wyrażonej w art. 2 Konstytucji zasadzie demokratycznego państwa prawnego.

Nie ulega wątpliwości, iż egzamin na aplikację radcowską, można potraktować zarówno jako naukę, jak i pracę. Przeciwnie argumenty zawarte w piśmie zastępcy dyrektora Departamentu Nadzoru nad Aplikacjami Prawniczymi do zainteresowanej trudno przyjąć za właściwe. Twierdzenie zaś, że przepis ustawy o radcach prawnych „nie ogranicza (...) konstytucyjnych wolności obywateli, a także nie ogranicza prawa do wyboru i wykonywania zawodu” jest w tym przypadku wyjątkowo nietrafione.

Ustawa o radcach prawnych, podobnie jak i pozostałe ustawy „korporacyjne”, nie przewidują możliwości zdawania egzaminu na aplikację w specjalnym, odrębnym terminie. Biorąc pod uwagę, iż jest to egzamin konkursowy, jest to uzasadnione. Życie jednak obfituje w przypadki nadzwyczajne. Uprzejmie proszę Pana Ministra o rozważenie zainicjowania zmian w wspomnianych ustawach, które uregulowałyby takie przypadki. Będę o zobowiązany za poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku . W załączeniu przesyłam kopię skierowanego do mnie pisma.

ten przyrządek
paweł holcwojt.